

PROGRAM SZKOLNEGO KLUBU WOLONTARIATU PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II W BIAŁCE

***„CZŁOWIEK JEST WIELKI NIE PRZEZ TO, CO MA, NIE PRZEZ TO, KIM JEST,
LE CZ PRZEZ TO, CZYM DZIELI SIĘ Z INNYMI”.***

(Jan Paweł II)

Podstawa prawna – Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wstęp

Wolontariat szkolny to bezinteresowne zaangażowanie społeczności szkoły - nauczycieli, uczniów i rodziców - na rzecz potrzebujących. Uczy postawy szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka. Okres nauki w szkole jest najważniejszy dla kreowania postaw altruistycznych. Wykorzystując otwartość i ciekawość świata młodego człowieka poprzez Wolontariat można odcisnąć dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach jego życia.

Działania Szkolnego Klubu Wolontariatu zmierzają do tego, aby uczniowie w naszej szkole byli pełni pasji i zaangażowania, kierowali się wrażliwością i troską o drugiego człowieka. Uczniowie chcą nieść bezinteresowną pomoc, służąc tak potrzebującym jak i samym sobie. Należy jedynie ukierunkować, zachęcić i wskazać sytuacje, w których mogą wykazać szlachetne cechy i właściwą postawę.

Wolontariat rozwija wśród młodzieży postawę alternatywną dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień. Stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości. Pomaga w rozwijaniu zainteresowań, w szukaniu pożytecznej formy spędzania czasu wolnego. Podejmowana przez uczniów-wolontariuszy aktywność wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości, jest ważna i pożądana ze względu na wymiar edukacyjno- wychowawczy.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- Zapoznanie młodzieży z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie.
- Uwrażliwienie na cierpienie, samotność i potrzeby innych.
- Kształtowanie postaw prospołecznych.
- Rozwijanie empatii i tolerancji.
- Inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego.

- Kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności.
- Budowanie tradycji szkoły zgodnie z założeniami programu wychowawczego.
- Angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi ze środowiskiem.
- Zawieranie głębokich, wartościowych przyjaźni.
- Kształtowanie umiejętności działania zespołowego.
- Współdziałanie z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi.
- Możliwość wykorzystywania własnych umiejętności i doświadczeń.
- Rozwijanie zainteresowań.
- Zdobywanie doświadczenia w nowych dziedzinach.
- Wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej.

OBSZARY DZIAŁANIA

- Aktywność wolontariuszy ukierunkowana jest na dwa zasadnicze obszary: środowisko szkolne i środowisko pozaszkolne.

ŚRODOWISKO SZKOLNE

- Organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce.
- Udział w zajęciach pozalekcyjnych.
- Praca w bibliotece szkolnej.
- Organizowanie różnych akcji w zależności od pojawiających się potrzeb.
- Organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

ŚRODOWISKO POZASZKOLNE

- Akcje charytatywne wspierające instytucje, fundacje, stowarzyszenia i osoby prywatne.
- Nawiązanie kontaktów z instytucjami lokalnymi i prowadzenie działań na ich rzecz.

SYSTEM REKRUTACJI

- Przybliżenie młodzieży idei wolontariatu podczas spotkań i godzin wychowawczych.
- Wywieszanie plakatów zachęcających młodzież do włączenia się w pracę wolontariatu.
- Zamieszczenie informacji o działalności wolontariatu na stronie internetowej szkoły.
  - Zachęcanie uczniów do działań w Szkolnym Klubie Wolontariatu podczas rozmów prowadzonych przez nauczycieli i doświadczonych wolontariuszy.
- Zamieszczenie informacji o działalności wolontariatu na gazecie SKW.
- Rozmowy indywidualne z potencjalnymi wolontariuszami.

- Podanie informacji o działalności SKW do mediów lokalnych.

PRAWA WOLONTARIUSZA

- Wolontariusz ma prawo do zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw.
- Wolontariusz ma prawo do podejmowania pracy w wymiarze nie utrudniającym nauki w szkole i pomocy w domu.
- Wolontariusz ma prawo do wsparcia ze strony koordynatora lub innych opiekunów Szkolnego Klubu Wolontariatu.
- Wolontariusz nie powinien wykonywać prac objętych polityką etatową, czyli zastępować pracownika.
- Wolontariusz ma prawo do otrzymania pisemnego zaświadczenia od korzystającego o wykonanej pracy.
- Wolontariusz ma prawo być poinformowany o trudnościach, kosztach przejazdu związanych z wykonywaną pracą.
- Nie wolno wywierać na wolontariusza presji moralnej w związku z realizowanym zadaniem pozostającym w konflikcie z jego przekonaniami.
- Wolontariusz ma prawo do rezygnacji z pracy wolontarystycznej uprzedzając odpowiednio wcześniej koordynatora SKW.

OBOWIĄZKI WOLONTARIUSZA

- Niepełnoletni członkowie SKW muszą przedstawić pisemną zgodę rodziców lub opiekunów na działanie w wolontariacie.
- Wolontariusz ma obowiązek uczestniczyć w spotkaniach i szkoleniach SKW.
- Wolontariusz ma obowiązek respektować zasady SKW takie jak:
  - zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem,
  - zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy,
  - zasada troski o los słabszych,
  - zasada prawdy, przyjaźni, życzliwości.

CECHY WOLONTARIUSZA

„Człowiek odnajduje siebie tylko w bezinteresownym dawaniu.” /bp Jan Chrapek/

WYSOKI STOPIEŃ WRAŻLIWOŚCI, który pozwala na wnikliwą obserwację świata, tego, co nas otacza. To pomaga dostrzegać wokół siebie ludzi potrzebujących, samotnych, bezradnych, cierpiących

i chorych. Samo dostrzeżenie ich to nie wszystko! Wielu ludzi bowiem dostrzega wokół siebie potrzebujących, ale przechodzi obok obojętnie, nie reaguje.

EMPATIA, czyli umiejętność wczuwania się w sytuację i doznania drugiego człowieka, rozumienia i przeżywania jego cierpienia. Takie osobiste odbieranie drugiego człowieka skłania nas do zatrzymania się nad jego niedolą, wyzwala w nas potrzebę ochrania go, udzielania mu pomocy. Wtedy pomagamy najbardziej skutecznie. Dajmy z siebie jak najwięcej, a to z kolei daje nam ogromną satysfakcję i zadowolenie z dobrze wypełnionego moralnego obowiązku.

CIERPLIWOŚĆ, której należy się uczyć codziennie, wypełniając swe zobowiązania. Wymaga to dużego panowania nad swoimi emocjami, nad złością, zniecierpliwieniem, popędliwością, często nad lenistwem czy zniechęceniem.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ za siebie, swoje działania i za swojego podopiecznego. Odpowiedzialność należy w sobie wzbudzać i wzmacniać. Poczucie odpowiedzialności jest dowodem naszej dojrzałości do podejmowania różnych ról społecznych. Musimy pamiętać, że jeśli zobowiązujemy się do czegoś, powinniśmy wcześniej ocenić nasze siły i umiejętności, aby nie podejmować zadań przerastających nasze możliwości. Nigdy nie należy obiecywać zbyt wiele, a potem nie wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Lepiej wziąć na siebie mniej obowiązków, ale wywiązać się z nich sumiennie.

WSPÓŁDZIAŁANIE - znacznie więcej można osiągnąć działając wspólnie niż indywidualnie. Takiego współdziałania należy uczyć się, aby nie przekształciło się w zażartą rywalizację i zaspakajanie niezdrowych własnych ambicji.

PUNKTUALNOŚĆ - poszanowanie własnego czasu i czasu innych, to kolejna cecha, którą należy w sobie wypracować.

GOSPODAROWANIE CZASEM jest bardzo cenną umiejętnością, tym bardziej, że wolontariusze swoją działalność społeczną godzą z nauką szkolną i obowiązkami domowymi. Nie można bowiem być „dobrym” wolontariuszem dla wszystkich podopiecznych, zaniedbując własną rodzinę albo nawet sąsiadów.

TOLERANCJA i AKCEPTACJA tak bardzo potrzebna zwłaszcza w kontaktach z osobami chorymi czy niepełnosprawnymi. To bardzo trudne zadanie, aby zaakceptować tę „inność” fizyczną czy psychiczną, umieć zobaczyć w osobie niepełnosprawnej pełnowartościowego człowieka. Nie każdy umie sobie z tym poradzić. Wymaga to pewnego treningu i przygotowania psychologicznego.

WSTYD ZA ZŁO - ważne jest wypracowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz poczucia wstydu za popełnione błędy czy wyrządzone krzywdy. Takie poczucie ma zastępować konstruktywną krytykę, służyć rozwojowi wewnętrznemu, pracy nad sobą w celu podnoszenia własnej wrażliwości, umiejętności i kwalifikacji.

PRAWO DO SŁABOŚCI, do błędu czy porażki - nie jesteśmy nieomylni, zdarza się, że zrobimy coś złe, nie tak, jak planowaliśmy. Musimy sobie dać to prawo, nie załamywać się porażkami, ale wyciągać z nich konstruktywne wnioski na przyszłość- uczyć się na błędach. Zdobywamy w ten sposób nowe doświadczenia, które nas rozwijają, wzbogacają. Tak uczymy się nowych rzeczy, aby potem służyć radą i pomocą innym.

DAŻENIE DO SAMODOSKONALENIA SIĘ- wolontariusz powinien ustawicznie podnosić swoje umiejętności i doskonalić się wewnątrznie, aby pełniej i skuteczniej pomagać potrzebującym.

KODEKS ETYCZNY WOLONTARIUSZA

- Być pewnym. Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.
- Być przekonanym. Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.
- Być lojalnym. Zgłaszaj sugestie, nie „uderzaj” w innych. Przestrzegaj zasad. Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.
- Mówić otwarcie. Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły Cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problem.
- Chętnie uczyć się. Rozszerzaj swoją wiedzę. Stale się rozwijaj. Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy. Nie sprzeciwiaj się kontroli nad sobą. Będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.
- Być osobą, na której można polegać. Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić. Działaj w zespole. Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

SPOSOBY EWALUACJI

- Sprawozdanie z pracy SKW na koniec roku szkolnego.
- Rejestr akcji charytatywnych, instytucji, w których są obecni Wolontariusze.
- Zdjęcia z imprez.
- Informacje na stronie internetowej szkoły.
- Artykuły w prasie lokalnej.
- Podziękowania od osób i instytucji.

Program SKW opracowały:

- Ewa Niewęglowska – koordynator –

- Barbara Wójcicka – opiekun –

- Iwona Mańko – opiekun –

Program SKW zatwierdził:

